

Beköszöntő

Nagy örömmel adjuk közre Fekete-Afrika tematikus lapszámunkat, mint a világ nagy földrajzi kultúrterületeit bemutató sorozatunk újabb munkáját.

Témaválasztásunk nem véletlen, hiszen Fekete-Afrika nem csak az „emberiség bölcsője”, hanem területének nagyságát, és lakosainak számát tekintve is a világ legfontosabb földrajzi régiói közé tartozik. Gazdasági szempontból azonban a nyugati civilizáció számára periférikus helyzetben található, aminek köszönhetően az iránta mutatott érdeklődés meglehetősen csekély. Magyarország vonatkozásában még inkább érvényes a megállapítás, nem csak gazdasági, hanem diplomáciai és kulturális téren is. Valószínűleg ennek a marginális szerepnek köszönhető, hogy a „fekete” kontinensről szóló magyar nyelvű kiadványok száma alulreprezentált a világ más területeivel kapcsolatban megjelenő társadalomtudományi művekhez viszonyítva. Ez a tény is erősíti munkánk aktualitását, amellyel szándékunk betekintést nyújtani úgy a szubkontinens nemzetközi rendszerben betöltött szerepébe, történelmébe, társadalom-földrajzi, gazdasági-, kulturális életébe, mint politikai valóságába.

Korábban – a XIX. és XX. század jelentős részében – a magyar olvasók Fekete-Afrika helyzetéről elsősorban a magyar utazók, vadászok, földrajztudósok és misszionáriusok leírásaiból értesültek. Ez azzal függött össze, hogy Magyarország nem tartozott a gyarmattartó országok közé, ami ugyan Afrika vonatkozásában a magyarság „történelmi felelősségét” csökkenti, de az információk szűkösségét egyáltalán nem indokolja.

Jelen tematikus lapszámunk egyrészt olyan magyar szakemberek írásait tartalmazza, akik kutatásaik és/vagy személyes kötődéseik révén autentikus képet adnak Fekete-Afrika azon területeiről, amelyekről magyar nyelven eddig kevés tudományos mű született – Tanzánia, Etiópia, Uganda, Ruanda stb. –, másrészt néhányan a Szegedi Tudományegyetemen tanuló fekete-afrikai hallgatók közül is bekapcsolódtak munkánkba, hogy saját hazájuk vonatkozásában (Nigéria, Mauritius) osszanak meg velünk kivételesnek számító információkat.

A tudományos ismeretek terjesztése mellett tanulmánykötetünkkel éppúgy, mint korábbi Latin-Amerika tematikus lapszámunkkal is végső soron az a célunk, hogy megadjuk a lehetőséget a „közösség formálódásának”. Szándékunk szerint ez a közösség egyrészt a szerzők között, másrészt a szerzők, és az olvasók között bontakozhat ki. Ugyanakkor a feldolgozott földrajzi terület sajátosságából adódóan a kötet tanulmányain keresztül úgy a szerzők, mint az olvasók kapcsolódási pontokat találhatnak a „másikhoz”, az „idegenhez”, a „távolihoz”, és az általuk kevésbé, vagy egyáltalán nem ismerthez. Így, az egymáshoz való kölcsönös, „jó szándékkal” történő közeledés valódi tisztelet forrása lehet népek és kultúrák közötti kapcsolatok további mélyítésére.

Ezzel a gondolattal indítjuk útjára munkánkat, ami reményeink szerint hasznára válik úgy az Afrika iránt érdeklődő szakembereknek és a társadalomtudományok más területeinek művelői számára, mint a laikus olvasóknak.

Molnár Gábor
a tematikus lapszám szerkesztője

